

ਦਸਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ
ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ
ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 2022-23

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ : 80 ਅੰਕ

ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ: 20 ਅੰਕ

ਕੁੱਲ: 100 ਅੰਕ

- ਨੋਟ:-1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੁੱਲ 6 ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 6 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ, ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ।
2. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਗਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਭੂਗੋਲ ਭਾਗ ਲਈ 24 ਅੰਕ, ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਭਾਗ ਲਈ 16 ਅੰਕ, ਇਤਿਹਾਸ ਭਾਗ ਲਈ 24 ਅੰਕ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ ਭਾਗ ਲਈ 16 ਅੰਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹਨ।
3. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਰੈਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਬਰੈਕਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ (ਭੂਗੋਲ + ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ + ਇਤਿਹਾਸ + ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ) ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ

ਭਾਗ-ੳ

1. ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ 12 ਉਪ ਭਾਗ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ) ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। $(4+2+4+2)$ $12 \times 1 = 12$

ਭਾਗ-ਅ

2. ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ 12 ਉਪ ਭਾਗ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ) ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। $(4+2+4+2)$ $12 \times 1 = 12$

ਭਾਗ-ੲ

3. ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3 ਵਿੱਚ 8 ਉਪ ਭਾਗ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ) ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 30-50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। $(2+2+2+2)$ $8 \times 3 = 24$

ਭਾਗ-ਸ

4. ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4 ਵਿੱਚ 8 ਉਪ ਭਾਗ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ) ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 80-100 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। $(1+1+1+1)$ $4 \times 4 = 16$

ਭਾਗ-ਹ

5. ਸਰੋਤ (ਪੈਰਾ) ਅਧਾਰਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5 ਵਿੱਚ 4 ਉਪ ਭਾਗ ਹਨ (ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ) ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ। $4 \times 2 = 8$

ਭਾਗ-ਕ

6. ਨਕਸ਼ਾ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 6 ਨਕਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਅਤੇ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਭੂਗੋਲ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ 6-6 ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 4-4 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। $4+4=8$

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ

ਭਾਗ	ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ	ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ	ਕੁੱਲ ਅੰਕ
(ੳ)	ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	1	12	12
(ਅ)	ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	1	12	12
(ੲ)	ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	3	8	24
(ਸ)	ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	4	4	16
(ਹ)	ਸਰੋਤ (ਪੈਰਾ) ਅਧਾਰਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	2	4	08
(ਕ)	ਨਕਸ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	4+4 (Geo. + His.)	2	08
	ਕੁੱਲ		42	80

ਵਿਸ਼ਾਵਾਰ ਅੰਕ ਵੰਡ (Geography, Economics, History, Civics)

	ਬਹੁਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (1 ਅੰਕ)	ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (1 ਅੰਕ)	ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (3 ਅੰਕ)	ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (4 ਅੰਕ)	ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (8 ਅੰਕ)	ਨਕਸ਼ੇ (4 ਅੰਕ)	ਕੁੱਲ ਅੰਕ
ਭੂਗੋਲ	4 (1)	4 (1)	2 (3)	1 (4)	2 (4) ਨੋਟ : ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।	1 (4)	24 Marks
ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ	2 (1)	2 (1)	2 (3)	1 (4)		16 Marks	
ਇਤਿਹਾਸ	4 (1)	4 (1)	2 (3)	1 (4)		1 (4)	24 Marks
ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	2 (1)	2 (1)	2 (3)	1 (4)		16 Marks	
ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ							20 Marks
ਕੁੱਲ ਅੰਕ	1X12=12	1x12=12	3x8= 24	4x4= 16	08	4x2=8	80+20=100